

ΠΑΣΟΚ - ΚΙΝΗΜΑ ΑΛΛΑΓΗΣ
Φραγκίσκος Παρασύρης-Βουλευτής Ν. Ηρακλείου

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς τον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων

Θέμα: «Άμεση στήριξη των παραγωγών επιτραπέζιας Σουλτανίνας στον Προφήτη Ηλία και άλλες αμπελουργικές περιοχές του Ηρακλείου –Αδυναμία διάθεσης της παραγωγής, de minimis και έκτακτη δυνατότητα απόσταξης»

Στην ευρύτερη περιοχή του Προφήτη Ηλία της Δημοτικής Ενότητας Τεμένους του Δήμου Ηρακλείου, όπως και σε άλλα αμπελουργικά χωριά της περιοχής, καλλιεργούνται εκατοντάδες στρέμματα επιτραπέζιας Σουλτανίνας, με την αμπελουργία να αποτελεί βασική παραγωγική δραστηριότητα και σημαντική πηγή εισοδήματος για μεγάλο αριθμό αγροτικών οικογενειών της περιοχής.

Η φετινή καλλιεργητική περίοδος εξελίσσεται με ιδιαίτερα δυσμενείς όρους. Η χαλαζόπτωση που έπληξε την περιοχή προκάλεσε σημαντικές ζημιές στους αμπελώνες, επηρεάζοντας τόσο την ποσότητα όσο και την εμπορική ποιότητα της παραγωγής. Παράλληλα, οι παραγωγοί αντιμετωπίζουν σοβαρό πρόβλημα διάθεσης της επιτραπέζιας Σουλτανίνας στην εξαγωγική αγορά.

Έτσι δημιουργείται ένας ιδιαίτερα δυσμενής συνδυασμός: από τη μία πλευρά οι ζημιές και η απώλεια παραγωγής εξαιτίας της χαλαζόπτωσης και από την άλλη η αδυναμία απορρόφησης σημαντικού μέρους της παραγωγής που έχει απομείνει. Σύμφωνα με τους παραγωγούς, υπάρχει πλέον σοβαρός κίνδυνος να παραμείνουν αδιάθετες μεγάλες ποσότητες, ακόμη και χιλιάδες τόνοι επιτραπέζιας Σουλτανίνας, με αποτέλεσμα να εγκαταλειφθούν στα αμπέλια.

Το πρόβλημα, επομένως, δεν αφορά μόνο την ασφαλιστική αποζημίωση για τις ζημιές από τη χαλαζόπτωση. Αφορά και την απώλεια εισοδήματος που προκαλείται από την αδυναμία εμπορικής διάθεσης της παραγωγής, σε μια περίοδο κατά την οποία οι παραγωγοί έχουν ήδη επιβαρυνθεί σημαντικά από το κόστος καλλιέργειας.

Η ανάγκη άμεσης κρατικής παρέμβασης ενισχύεται από το γεγονός ότι η Πολιτεία έχει ήδη αξιοποιήσει το καθεστώς κρατικών ενισχύσεων ήσσονος σημασίας (de minimis) για παραγωγούς επιτραπέζιων σταφυλιών.

Ειδικότερα, με την ΚΥΑ 660/159187/28.06.2019 (ΦΕΚ Β΄ 2761/03.07.2019) χορηγήθηκε de minimis σε παραγωγούς επιτραπέζιων ποικιλιών αμπέλου της Π.Ε. Κορινθίας που είχαν πληγεί από δυσμενείς καιρικές συνθήκες.

Αντίστοιχα, με την ΚΥΑ 820/142891/11.05.2023 (ΦΕΚ Β΄ 3129/11.05.2023) προβλέφθηκε κρατική ενίσχυση ήσσονος σημασίας για παραγωγούς επιτραπέζιων σταφυλιών της Π.Ε. Κορινθίας, αποτελώντας ένα σαφές και άμεσο προηγούμενο αξιοποίησης του de minimis για το συγκεκριμένο προϊόν.

Παράλληλα, με την ΚΥΑ 710/123176/25.04.2023 (ΦΕΚ Β΄ 2762/26.04.2023) θεσπίστηκε καθεστώς κρατικών ενισχύσεων ήσσονος σημασίας για παραγωγούς που επλήγησαν από δυσμενείς συνθήκες, ενώ η απόφαση τροποποιήθηκε με την ΚΥΑ 818/142504/11.05.2023 (ΦΕΚ Β΄ 3130/11.05.2023).

Ιδιαίτερα σημαντικό είναι και το πρόσφατο προηγούμενο του 2026. Με την ΚΥΑ 199430/2026 (ΦΕΚ Β΄ 4670/29.07.2026) θεσπίστηκε νέο καθεστώς κρατικής οικονομικής ενίσχυσης ήσσονος σημασίας, στο οποίο περιλαμβάνονται και οι παραγωγοί ρυζιού που υπέστησαν ζημιές από δυσμενείς καιρικές συνθήκες. Η πρόσφατη αυτή απόφαση καταδεικνύει ότι το *de minimis* εξακολουθεί να αποτελεί ενεργό εργαλείο της αγροτικής πολιτικής για την αντιμετώπιση έκτακτων προβλημάτων και ζημιών στην αγροτική παραγωγή.

Πέραν της οικονομικής ενίσχυσης, ιδιαίτερη σημασία αποκτά η αναζήτηση άμεσης λύσης για την απορρόφηση της αδιάθετης παραγωγής.

Υπάρχει συγκεκριμένο και ιδιαίτερα σημαντικό προηγούμενο. Το 2022, μετά από ζημιές που προκλήθηκαν σε καλλιέργειες επιτραπέζιων ποικιλιών σταφυλιών από φυσικά φαινόμενα, εκδόθηκε η Α.1161/09.11.2022 (ΦΕΚ Β΄ 5800/14.11.2022), με αντικείμενο την οριοθέτηση των περιοχών στις οποίες οι καλλιέργειες επιτραπέζιων ποικιλιών σταφυλιών επλήγησαν από φυσικά φαινόμενα και τον καθορισμό των όρων για τη χορήγηση άδειας απόσταξης.

Η συγκεκριμένη ρύθμιση αφορούσε την αποστακτική περίοδο 2022-2023 και προέβλεπε, υπό συγκεκριμένους όρους, κατ' εξαίρεση απόσταξη επιτραπέζιων σταφυλιών, με την Περιφερειακή Ενότητα Ηρακλείου να περιλαμβάνεται στις πληγείσες περιοχές.

Το προηγούμενο αυτό έχει ιδιαίτερη σημασία για τη σημερινή κατάσταση. Η Πολιτεία έχει ήδη αντιμετωπίσει στο παρελθόν έκτακτες συνθήκες στην παραγωγή επιτραπέζιων σταφυλιών με ειδική κανονιστική ρύθμιση που επέτρεψε τη διοχέτευση της παραγωγής προς απόσταξη.

Σήμερα, όπου συνδυάζονται οι ζημιές από τη χαλαζόπτωση με τη σοβαρή αδυναμία διάθεσης της παραγωγής στην εξαγωγική αγορά, η δυνατότητα διοχέτευσης της αδιάθετης παραγωγής προς απόσταξη θα μπορούσε να αποτελέσει ένα άμεσο και πρακτικό μέτρο απορρόφησης, ώστε οι παραγωγοί να μην υποχρεωθούν να εγκαταλείψουν μεγάλες ποσότητες σταφυλιών στα αμπέλια.

Παράλληλα, με την 111068/30.04.2025 (ΦΕΚ Β΄ 2265/09.05.2025) θεσπίστηκε το νεότερο πλαίσιο ταξινόμησης των ποικιλιών αμπέλου, στο οποίο η Σουλτανίνα Β αναγνωρίζεται ως ποικιλία πολλαπλής χρήσης και περιλαμβάνεται, μεταξύ άλλων, στις προβλεπόμενες ποικιλίες για την Π.Ε. Ηρακλείου.

Μέσα σε αυτό το περιβάλλον τα τελευταία χρόνια εντείνεται ο προβληματισμός και η συζήτηση για τη μείωση των εξαγωγών επιτραπέζιων σταφυλιών, γεγονός που εντείνει την ανησυχία των αμπελουργών, οι οποίοι εκτός από το αυξημένο κόστος παραγωγής και τις κλιματολογικές συνθήκες, καλούνται να συνεχίσουν να καλλιεργούν σε κλίμα αβεβαιότητας.

Με δεδομένα τα παραπάνω, καθίσταται αναγκαία μια συνδυασμένη παρέμβαση της Πολιτείας: **άμεση ολοκλήρωση των διαδικασιών αποζημίωσης μέσω ΕΛΓΑ, οικονομική στήριξη μέσω *de minimis* και δημιουργία δυνατότητας απορρόφησης της αδιάθετης παραγωγής μέσω έκτακτης ρύθμισης για απόσταξη.**

Ερωτάται ο κ. Υπουργός:

1. Πόσοι παραγωγοί και πόσα στρέμματα επιτραπέζιας Σουλτανίνας στην ευρύτερη περιοχή του Προφήτη Ηλία έχουν δηλωθεί ως πληγέντα από τη χαλαζόπτωση, ποια είναι μέχρι σήμερα η συνολική εκτίμηση της ζημιάς και πότε αναμένεται να ολοκληρωθούν οι εκτιμήσεις και τα πορίσματα του ΕΛΓΑ και να καταβληθούν οι αντίστοιχες αποζημιώσεις στους πληγέντες παραγωγούς; Υπάρχει συγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα πληρωμών;
2. Δεδομένου ότι υπάρχει συγκεκριμένο προηγούμενο χορήγησης de minimis σε επιτραπέζια σταφύλια, προτίθεται το Υπουργείο να θεσπίσει αντίστοιχη στοχευμένη ενίσχυση για τους παραγωγούς επιτραπέζιας Σουλτανίνας του Προφήτη Ηλία και των αμπελουργικών χωριών του Ηρακλείου, όπου παρατηρείται ανάλογο πρόβλημα;
3. Πέραν των αποζημιώσεων του ΕΛΓΑ, ποια μέτρα προτίθεται να λάβει η Κυβέρνηση για την απώλεια εισοδήματος που προκαλείται από την αδυναμία διάθεσης της παραγωγής στην εξαγωγική αγορά;
4. Λαμβάνοντας υπόψη το προηγούμενο της Α.1161/2022 (ΦΕΚ Β' 5800/14.11.2022), προτίθεται το Υπουργείο να εκδώσει ανάλογη έκτακτη απόφαση για τη φετινή παραγωγή, ώστε οι ποσότητες επιτραπέζιας Σουλτανίνας που αδυνατούν να διατεθούν στην αγορά να μπορούν, υπό συγκεκριμένους όρους και προϋποθέσεις, να διοχετευθούν προς απόσταξη;
5. Ποια είναι τα στοιχεία για τις εξαγωγές επιτραπέζιων σταφυλιών την τελευταία πενταετία;
6. Εξετάζει το Υπουργείο τη δυνατότητα ενεργοποίησης και άλλων εθνικών ή ευρωπαϊκών εργαλείων για την απορρόφηση της αδιάθετης παραγωγής, ώστε να αποτραπεί η εγκατάλειψη μεγάλων ποσοτήτων σταφυλιών στα αμπέλια;

Ο Ερωτών Βουλευτής

Φραγκίσκος Παρασύρης